

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีมีพัฒนาการมาจากคณะวิชาคณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูกาญจนบุรี ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2520 เรื่องการแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครูกาญจนบุรี กำหนดให้คณะวิชานี้มี 11 ภาควิชา ได้แก่

- 1) ภาควิชาภาษาไทย
- 2) ภาควิชาภาษาอังกฤษ
- 3) ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
- 4) ภาควิชาศิลปศึกษา
- 5) ภาควิชาดนตรีศึกษา
- 6) ภาควิชานาฏศิลป์
- 7) ภาควิชาปรัชญาและศาสนา
- 8) ภาควิชาสังคมวิทยา
- 9) ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และการเมือง
- 10) ภาควิชาประวัติศาสตร์
- 11) ภาควิชาภูมิศาสตร์

ในระยะเริ่มต้นยังขาดภาควิชาเศรษฐศาสตร์และการเมือง และภาควิชาปรัชญาและศาสนา แต่ดำเนินการได้ครบถ้วนในปี พ.ศ. 2522

สำหรับโครงสร้างการบริหารงานมีรูปแบบเป็นคณะผู้บริหารคณะวิชา ผู้บริหารเรียกว่า หัวหน้า คณะวิชา และส่วนภาควิชาที่มีผู้บริหารภาควิชาเรียกว่าหัวหน้าภาควิชา หัวหน้าคณะวิชาคนแรกคือ นายธนพร หลักคงคา ต่อมาในวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2522 มีการจัดตั้งสำนักงานคณะวิชาในช่วงที่ นางเยวามาลย์ กาญจนาศุณย์ เป็นหัวหน้าคณะวิชา สำนักงานคณะวิชาตั้งอยู่ที่บริเวณชั้น 1 อาคาร 2 ซึ่งเป็นที่สถานที่ตั้งสำนักงานคณบดีในปัจจุบัน

สำหรับการจัดการศึกษาเริ่มแรกเป็นการจัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาศึกษา (ป.กศ.) ตามหลักสูตรสภาการศึกษาพิชิตครู พุทธศักราช 2519 โดยคณะวิชาทั้งหมดของวิทยาลัยครูกาญจนบุรี ในขณะนั้น ได้แก่ คณะวิชาครุศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิชาวิทยาศาสตร์ ร่วมกันรับผิดชอบ ทั้งนี้ในส่วนของคณะวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์รับผิดชอบ วิชาพื้นฐานในกลุ่มมนุษยศาสตร์กลุ่มวิชาภาษา และกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ต่อมาในปี การศึกษา 2521 ได้เริ่มเปิดวิชาเอก 2 วิชาคือ ภาษาไทยและสังคมศึกษา และรับผิดชอบการสอนวิชาเอกเฉพาะเพิ่มขึ้นจากเดิม

ในปีการศึกษา 2522 ได้เริ่มเปิดสอนประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) วิชาเอกภาษาอังกฤษ รวมทั้งเปิดการสอนวิชาโทให้กับวิชาอื่นตามความต้องการของนักศึกษา 5 วิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ นาฏศิลป์ ศิลปและบรรณารักษศาสตร์ นอกจากนี้ยังเริ่มต้นเปิดการสอนปริญญาตรี ครุศาสตร์หลักสูตร 2 ปี หลังอนุปริญญาสำหรับครูประจำการจากจังหวัดกาญจนบุรีและสุพรรณบุรี ในวิชาเอกภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา

ต่อมาในปีการศึกษา 2523 เริ่มเปิดสอนระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิตหลักสูตร 4 ปี ในวิชาเอกภาษาไทย ส่วนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) ได้เริ่มเปิดวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และวิชาเอกศิลปศึกษา

ถัดจากนั้น ได้เริ่มเปิดสอนระดับปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิตหลักสูตร 4 ปี ในวิชาเอกอื่นๆ เช่น ปีการศึกษา 2524 เปิดสอนวิชาเอกภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2525 เปิดสอนวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ และ สังคมศึกษา

ปีการศึกษา 2526 เปิดสอนวิชาเอกนาฏศิลป์และศิลปศึกษา เนื่องจากความต้องการครูของประเทศเริ่มลดลง แต่ทรัพยากรของคณะวิชา และวิทยาลัยครู มีมากขึ้น ในปีการศึกษา 2538 ภาควิชาที่อยู่ในกลุ่มสังคมศาสตร์ ได้ร่วมมือกันเปิดสอนสาขาศิลปศาสตร์ ระดับอนุปริญญา วิชาเอกการพัฒนาชุมชน เป็นครั้งแรก โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 กำหนดให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษา และวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวិชาการในสาขาวิชาต่างๆ ตามความต้องการของท้องถิ่น”

ในปีพ.ศ.2538 มีการพัฒนาวิทยาลัยครู มาเป็นสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี ทั้งนี้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 กฎหมายฉบับนี้ได้ยกวิทยฐานะจากคณะวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ เป็น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยมีส่วนราชการที่สำคัญคือคณะ และภาควิชา 11 ภาควิชา ได้แก่

- 1) ภาควิชาภาษาไทย
- 2) ภาควิชาภาษาต่างประเทศ
- 3) ภาควิชาบรรณรัฐศาสตร์
- 4) ภาควิชาศิลปศึกษา
- 5) ภาควิชาดนตรีศึกษา
- 6) ภาควิชานาฏศิลป์
- 7) ภาควิชาปรัชญาและศาสนา
- 8) ภาควิชาสังคมวิทยา
- 9) ภาควิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
- 10) ภาควิชาประวัติศาสตร์
- 11) ภาควิชาภูมิศาสตร์

นอกจากนี้ พ.ร.บ.ฉบับนี้ให้อำนาจสถาบันราชภัฏ สามารถเปิดการสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ได้ด้วย

ในส่วนผู้บริหารมีผู้บริหาร คือ คณบดี รองคณบดี หัวหน้าภาควิชาและรองหัวหน้าภาควิชา คณบดีคนแรก คือผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑล คงแถวทอง ต่อมาในปี 2541 มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารจากภาควิชามาเป็น โปรแกรมวิชาเพื่อรวบรวมทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้สอยร่วมกัน คณะผู้บริหารของคณะประกอบด้วยคณบดี รองคณบดี ประธาน โปรแกรมวิชา หัวหน้าศูนย์ภาษา และหัวหน้าสำนักงานคณบดี

ด้านการจัดการศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ได้ขยายการเปิดสอนในระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิตในวิชาเอกอื่นๆ เพิ่มขึ้นตลอดมา เช่น วัฒนธรรมศึกษา ปีการศึกษา 2545 มีการเปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรให้แก่บัณฑิตกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและร่วมกับสถาบันเปิดการสอนโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์และโปรแกรมวิชาพัฒนาชุมชน ทั้งในสถาบันและที่จังหวัดสุพรรณบุรี ในปีการศึกษา 2546 มีการเปิดสอนภาษาญี่ปุ่น นอกจากนี้ยังร่วมมือกับคณะครุศาสตร์เปิดสอนให้กับครูในโครงการพัฒนาครูประจำการที่ยังไม่ได้ รับวุฒิปริญญาตรี

สำหรับการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2541 มีการเปิดสอนในระดับปริญญาโทหลักสูตรแรกของสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี ได้แก่ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ต่อมาในปีการศึกษา 2546 เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณรัฐศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

นอกจากการจัดการศึกษาแล้ว มีการให้บริการวิชาการแก่ประชาชนในท้องถิ่น เช่น การจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ การสอนภาษาอังกฤษให้กับพนักงานโรงแรมและผู้ปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น

ต่อมาปี พ.ศ. 2547 มีการตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ยกฐานะสถาบัน ราชภัฏทุกแห่งเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ และแบ่งการบริหารวิชาการเป็นโปรแกรมวิชา และสาขาวิชา ใน ปีพ.ศ. 2550 โดยมีประธานสาขาวิชาเป็นผู้รับผิดชอบงานในสาขา ในปีพ.ศ. 2550 มีสาขาวิชาดังนี้

- 1 สาขาวิชาศิลปกรรม
- 2 สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น
- 3 สาขาวิชาดนตรี
- 4 สาขาวิชานิติศาสตร์
- 5 สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์
- 6 สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
- 7 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
- 8 สาขาวิชาภาษาไทย
- 9 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
- 10 สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ
- 11 สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจท่องเที่ยว

ในปีพ.ศ. 2550 คณะเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ และหลักสูตรประกาศนียบัตรภาษาไทยให้กับนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในมณฑล กว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน และร่วมมือกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดการศึกษาหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (สาขาการปกครองท้องถิ่น) ให้กับสมาชิก ผู้บริหาร ข้าราชการประจำและลูกจ้างในสังกัดราชการส่วนท้องถิ่นและหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (สาขาการคลังท้องถิ่น)

ในปี พ.ศ.2552 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศกระทรวงเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยมีวัตถุประสงค์ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน กำหนดและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ในปีการศึกษา 2555 คณะได้เปิดสอนรวมทั้งสิ้น 5 หลักสูตรที่เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา แยกออกเป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรีจำนวน 4 หลักสูตร คือ

- 1 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ
- 2 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี
- 3 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการพัฒนาชุมชน
- 4 หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

และหลักสูตรระดับปริญญาโท จำนวน 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

ในปี พ.ศ.2557 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้ดำเนินการ ปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรีจำนวน 2 หลักสูตร คือ

1. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
2. หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

และได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี เป็นหลักสูตรใหม่ จำนวน 1 หลักสูตร คือ หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน

ในปัจจุบัน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี แบ่งการบริหารวิชาการเป็นสาขาวิชา โดยมีประธานสาขาวิชาเป็นผู้รับผิดชอบงาน
ในสาขา โดยมี 8 สาขาวิชาดังนี้

- 1 สาขาวิชาดนตรี
- 2 สาขาวิชานิติศาสตร์
- 3 สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
- 4 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
- 5 สาขาวิชาภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
- 6 สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ
- 7 สาขาวิชาภาษาจีน
- 8 สาขาวิชาการออกแบบดิจิทัลคอนเทนต์